БЫРААҺЫННЬЫККЫНАН, КОМСОМОЛИЯ!

Бары дойдулар пролетарийдара, холбоһуҥ!

САҺА ОЛОХ

Хаһыат 1931 сыл алтыныыы 15 күнүттэн тахсар

ССКП ЧУРАПЧЫТААҒЫ РАЙКОМУН УОННА НАРОДНАЙ ДЕПУТАТТАР ОРОЙУОННААҒЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА

№ 129 (5640) | 1981 сыл, Алтынньы 29 күнэ ЧЭППИЭР | Сыаната 2 харчы

«Биҥигиҥ пятилетка ыҥырар!» Л. Бельскай, В. Потапов художниктар плакаттара. «Плакат» издательство.

ССТА фотохрониката.

ЭДЭР ЭРЧИМИНЭН

Бэйэтин кэккэтигэр 40 мелүйүөн кыргыттары уонна уолаттары түмэр ленинскэй комсомол бүгүн 63 сааһа туолуутун үөрүүлээхтик бэлиэтиир.

Комсомольскай летопись бүгүнгү страницаларын Советтар дойдуларын уолаттара уонна кыргыттара «Уон биириис пятилеткаҕа—ыччаттар ударнай үлэлэрин, билиилэрин, хоһоонун уонна айымныыларын!» диэн девизтээх патриотическай хамсаһыына кыттыыларынан суруйаллар. Онуоха ЫБСЛКС хас биирдии чилиэнэ, хас биирдии комсомольскай-ыччат коллектив туһаах кылаатын киллэрэр.

ССКП XXVI съиэһэ ыччаттар иннилэригэр эпиэнэтээх соруктары туруорбута. Олортон биирдэстэрэ — тыа сирин ударнай үлэ фронунан оҥоруу. Ону олоххо киллэриҥэ тыа сирин ыччаттарын барамнат энергиилэрэ, үлэҕэ түмсүүлээх, сатабыллаах буолуулара эрэйиллэр.

Биһиги оройуоммут комсомольскай-ыччат коллективтарын социалистическай куоталаһыыларын «Сельхозтехника» холбоһук «Айан» механизированнай колоннатын (комсорг В. Житин), промкомбинат шлорамнай сыарын (М. Ортобоков), «ЫБСЛКС 60 сылаа» фермаа коллективтара баһылаан-көҥүлэн иһиллэр.

Сүөһү питиитэ—ударнай фронт. Онуу биһиги комсомолецтарбыт уонна ыччаттарбыт дьиҥнээх дьыалаҕа бигэргэтиллэр. Общественнай сүөһү аһылыгын соротуоҥкалаһын сайыҥны быдьаһыктаах үлэтигэр оройуоннаагы комсомольскай тэриллэ 20 звенолары уонна үөрэхэччилэр үлэҕэ холбоһуктарын туруорбута. Киниилэр күүстэриннэн 13180 тонна от соротуоҥкаланна. Үүгүс үөрэхэччилэр тереебүт-үөскээбит совхоздарыгар ыанныыксыттарынан, оҕуруотчуттарынан, кирпиччэ үктээччиларинан үлэлээн улахан көмөҥ оҥордулар. Маныаха оскуолалардааҕы комсомольскай тэриллэлэр тэрийэр үлэлэрэ көстөр.

Орто оскуолалары быйыл бүтэрбит 192 эдэр дьон баҕа өттүлэриннэн оройуон тыатын хаһаайыстыбатыгар үлэлии таҕыстылар. Дириҥ орто оскуолатын биис пынсыныгы уолаттара оройуон уолаттарын фермаларга ыанныыксытынан үлэлиргэ көҥүлэһиннилэрэ киэҥ саҥаарыллыа. Киниилэр холобурдарын бастакынан Быталаах уонна Чаҕыр комсомолецтара ойоотүлэр.

Ыччаттары политическай, үлэҕэ, коммунистическай спорта-майыга питиигэ комсомол сүүкэн ыйыгыныгын уурар. Кини ыччаты питэр үлэтин арсеналы саҥа формаларынан уонна ньымаларынан байытыллар.

Кэлэр иһэр 1982 сыл комсомолецтарга итиэннэ ыччаттарга ордук кэрэ-бэлиэ уонна эпиэнэтээх. Аны саас, ыам ыйыгар, ленинскай комсомол үөчаратыгар XIX съиэһэ буолуоҕа. Эмиэ эйиэ Саха сирэ Россия государствотын саҥаабыгар киирбитэ 350 сылга, ССРС уонна Саха АССР тэриллибитэрэ 60 сылга туолууларын үөрүүлээхтик бырааһынныыктыахпыт. Итиэ барыта комсомолецтар уонна ыччаттар хаһаҥнытыаҕар да ордук күүрэннэхтик, ситиһиилэхтик үлэлиллэриҥ, үөрэхтэриҥ эрэйэр. Онон хас биирдии комсомольскай тэриллэ бу күннэрдээҕи тиэрэн турар соругунан итиннэхэ киниилэр эдэр эрчимнэриҥ түмүү буолар.

Туруһурдун ленинскэй комсомол—Коммунистическай партия эрэллээх көмөлөһөччүтэ уонна бойобуой резервэтэ, советскай ыччат бастын этэрээтэ!

(ССКП КК Ыҥырыыларыттан).

ОКТЯБРЬ ИННИНЭЭҒИ ВАХТАҒА

Икки аҥар тыҥыынчалаахтар

Эрилик Эристиин аатынан совхоздаан «ЫБСЛКС 60 сылаа» ферма старшайа М. Е. Осипова быйыл икки аҥар тыҥыынчалаах кирбии иһин охсуһаачыларга киирсэр. Кини сыл үс кварталыгар фуражнай ынаҕын ахсыттан 2587 кг, оттон сайыҥгы ыйдарга 1496 кг үүтү ыаабыта. Эдэр ыанныыксыт итиэ ситиһиитин алтыныыга өссө чиҥэтэ.

х х х

Эмиэ итиэ кирбиини ылар иһин куоталаһыыга Карл Маркс аатынан совхоз Мугудайдааҕы отделениетыттан А. Р. Толстоухова ыытар. Опыттаах ыанныыксыт, аспыт ыл түмүгүнэн хас биирдии фуражнай ынаҕыттан 2279 кг, ол иһиҥэр мэч кирэҥ сэҥэҥуттан 1308 кг үүтү ыабыт буоллаҕына. Октябрь иннинээҕи үлэ вахтатыгар туран бу ыйга сорудаҕын лаппа аһары толордо.

М. АНЕМПОДИСТОВА.

Өлгөм үүнүү мэктиэтэ

«Сельхозхимия» холбоһук пятилетка бастакы сылыгар оройуон совхоздарын ходуһаларыгар уонна бааһыналарыгар барыта 4000 гектарга минеральнай уоҕурдууну киллэрэр былааннаах. Ону П. И. Никитин уонна В. В. Дьячковскай салайар агрегаттара хайыы-үйэ 1751 гектарынан аһары толордулар. Итиннэхэ рабочайдар В. И. Пестряков, П. С. Захаров, С. С. Федосеев, Г. В. Гуляев үгүөлэрэ-өгөлөрө элбэх.

Быйыл холбоһук механизатордара барыта 1500 тонна быйаҥ туустарын халлэрдилэр. Итиэ—кэлэр сыллааҕы өлгөм үүнүү мэктиэтэ. Былырыын Моҥкуудаҕа, Маталах хочотугар, Ойуун Уулаабыкка, Саҥыл Сыҥыыга ыллэрбит уоҕурдуубут быйыл үчүгэй үүнүүнү биэрдэ.

В. ЧИЧИГИНАРОВ.

Николай Кириллович Осипов уон алта сыл аҥараа өттүгэр «Сельхозтехника» холбоһукка рабочайынан киирбитэ. Кини итиэ кэмтэн элбэх идэни баһылаата. Олортон саамай сөбүлээбитэ—тиэрэнэн уһаныы. Биллиэн диэн коллектив уһанар сыалаах салайар, эдэрдэргэ кастаныыта.

Опыттаах уус бырааһыныык иннинээҕи күннэргэ дьиэрэ-уокка тутуллар араас сэбиэ-сабыдыалы оҥорон райпотребобщество хаһаайыстыбаннай табаардары атыылыыр маҕаһыыннарга ыыталлар. Киниэхэ көмөлөһөччүнэн эдэр рабочай Николай Лебедев үлэлиир. Бу дьоҕус үлэ коллектива быйыл уон ыйга сорудаҕын 124,3 нуорма-чаһынан аһаран иһэр.

Снимокка: Н. К. Осипов балтата бу курдук мэлдьи эрчимнээхтик күөрэйэр.

П. Оконешников фотота.

Хаалыылааҕа суох

Субуруускай аатынан совхоз Болтоҥотооҕу отделениетыгар үүгү ыаммыга «Кэскил» комсомольскай-ыччат ферма күнэрэ суох кэрдэрүүлээх. Манна сельсовет депутата П. Ф. Новгородова ыҥыгчуттуур.

Бу 10 ыанныыксыттаах улахан коллектив «Депутат аттыгар—хаалыылааҕа суох!» диэн девиһиннэн үлэлиир. Онуоха ыччат наставнига, норуот талыылаах Пелагея Федотовна комото, сүбэтэ-амата ыраата суох.

Фермалар социалистическай куоталаһыыларыгар киирсэн, «Кэскил» коллектива үүт ыамыгар пятилетка бастакы сылыныаҕы былаанын оссо алтыныы 15 күнүгэр толорбута.

Эдэр ыанныыксыттар бу күннэргэ Октябрь иннинээҕи үлэ вахтатыгар тураллар.

Т. ПОПОВА.

Соҕуруу дойду бэлэхтэрэ

БАКУ. Байкал-Амур магистралын тутаачыларга саҥа үүнүү гранатовай сүмэһиннэн бөдөҥ партията атаарылынна. Азербайджан хаһаайыстыбалара дойду соҕуруот астарын, отоннору итиэннэ киниилэр сүмэһиннэриҥ оҥорон таһааараччыларын ортотугар бодоҥнор ахсаннарыгар киирэллэр. Сибирь, Уһук Хоту дойду уонна Дальний Восток промышленнай киниэриигэр анаан билигин винограднар, яблокалар, грушалар, хаппыыста уонна баклажаннар тиэллэллэр.

(ССТА).

ҮРДУК НАҒАРААДАНАН!

1981 сылга сыгтан ылыллар бородуукталары оҥорон таһаарыыга уонна соротуоҥкалаһыҥҥа үрдүк көрдөрүүлэри ситиспиттэрин иһин Саха АССР Верховнай Советтын Президиумун Боҥуотунай Грамотатынан республика сирэ оҥорууга бастыҥнарын бөлөҕө наҕараадаланна. Киниилэр истэриҥэр биһиги оройуоммуттан **Новгородов Николай Николаевич** — Эрилик Эристиин аатынан совхоз хорҕуоппуйу үүнүүлээччилэриин ферма баастаах.

Партийнай олох: отчуоттар, быыбардар

СИР ОНОҺУУТУГАР ТОҺОҕОЛООН ТОХТООТУЛАР

Арылыахтааҕы цеховой партийнай тэриллэ отчуоттуур быыбардыыр мунньаҕар секретарь Борисов С. С. оноробут дакылаатыгар отделение үлэтэ хаачыаҥа, онно коммунистар оруоллаах кэнниттэ ыытылыыта.

Партийнай кунньахтар уставы көрдөбүлүгэр сөп түбэһиннэрэн былааннаахтык ыытыллыыбыттар. Олорго ыытыллыыбыт ууранахтар толоруллуулара утумнаахтык хонтуруоллаах, ирдэнэр буолан сүмэҥнэн толоруллан иһэллэр.

Политическай-итэр үлэ болдьоҥо киниигэр туруоруллубут. Аастыт политическай үөрэх дьылыгар тэриллибит икки оскуола (пропагандистар Борисова М. А., Макаров М. П.) үлэлэрин ситиһиилээхтик түмүктэбиттэр. Быйыл политическай үөрэх дьыла эмиэ тэрээһиннээхтик саҕаламмыт. Дьон олоҥо сиригэн итэр үлэ биллэрдик сэргэхсийбит. Итиннэ «Знание» общество олохтоох тэриллэтэ биллэр-кэстэр көмөнү оҥорбут.

Коммунист Смирнов Е. Н. секретардаах комсомольскай тэриллэ итчат ордоттуар былааннаахтык үлэлэспит.

Отделение суосүйүттэрэ сүөһү иитиигэ сайыннарыыта уонна кинитэн ыллыллар бородуукталары эбэтиннэриигэ үрдэтиллибит эбэҺэталистибэлэрэ ыытыллан былааннары аҺаҕы толоруоҕа иннэлэр.

Ол эрээри хаһаайыстыбанай боппуруостары быһаарыыга үгүс көтүтүүлэр тахсыбыттар. Сүөһү-тэ дорохчой уонна сүмэҥнинээх аҺылыктары бэлэмнэһии былаана тохтубут. Сиргэн туруктаах үүнүүнү ылыыга баанынаарыы көстүүтэ биллэр-кэстэр үлэ ыытыллыбатах. Дакылааты дьүүллэһиигэ тыл эпчит Кажемкин Н. Д. билигин да иҥэх ыһыыга суолта ситэ бэриллибэтин сөрдөөхтүк самаалаата. Кинилэһэ олох-лор. Кылаҥнан отделениеҕар сиилэстэнэр культуралары үүнэриигэ үчүгэй түмүктэр ситиһиллэлэр, оттон манна сири оҥоруу хаачыстыбата суох ыытыллар буолан дуоннаах үүнүү ылыллыбат.

Коммунист Попов Н. С., ыстыкка кинирин ордук эппиэтээх ыйдарыгар ыччат сүөһүнү көрүүнү-харайыыны туспарар бүлүүчү наадалаабын ыйан туран, быйыл от хаачыстыбата мөлтөөн, эбии аҺылыкка ураты суолтаны бэриэрэ этэ. ССКП чилиэнэ Данилова М. У., итэ этиигэ холбоҺон туран, быйылгы курдук ахбэх ороҥу бороскуллах дьылга көрүү-харайыы улахан уратылардааҕын баллэтээта. Онон кини ити үлэҕэ үлэ ветераннарыа, опыттаах дьону туруоралы наадалаабынан аахта.

Экономическай үөрэҕы тэрийиигэ аастыт сыллардааҕы итээстэри арыйан туран, коммунист Гермогенов Д. С. быйыл маныаха былааннаахтык үлэлиири модьуйда, почта, телефон үлэлэрэ көлөн сылларга улаханнык мөлтөтүллүбүттэриин кириитикэлээта.

Мунньах секретарь бинир сыллаах үлэтин ортонон сыанаалаата. Партийнай тэриллэ секретарынан **Борисов С. С.**, секретары солбуйааччынан **Баранкова Е. Д.** талыллыннылар.

В. ЧИЧИГИНАРОВ.

УРАТЫ БОЛҔОМТОНУ—ИИТЭР ҮЛЭҔЭ

Лесопункт уонна суолутар-ороҥуөннүүр учаастак коммунистарын түмэр партийнай тэриллэ отчуоттуур быыбардыыр мунньаҕа, бу коллективтар уон биирис пятилеткэ бастакы сылын аастыт үс кварталыгар быланнарын толоруох кэмиттэрин балыстэхэн туран, сүрүн болҕомтону үлэ итээстэрин арыйыыга туһаайда.

Ордук улахан көтүтүү политическай-итэр үлэҕэ таһаарыллыбыт. Тэрээһин сатаҕайыттан аастыт политическай, экономическай үөрэх дьылыгар тэриллибит оскуолалар үлэлэрин түмүктээбэтэхтэр. Дьон олоҥор сиригэн, микрорайоннарыттан, итэр үлэ эмиэ дьаалатыттан уһуннарыллыбыт. Ити итээстэр коммунистары долгушат буолуохтарын сатаммат. Үлэ ветерана Карпова С. С. политическай-итэр үлэни сатаатар кыһыгны кэмиэ тэрийэр кыах толору баара мүчүү тутуллубутун бөлөҺэ тэбитэ түбэспиччэ буолбатах.

Уураахтары толоруу ситэтэ суох хонтуруоллаларытан, ирдэбил, тэрийии суоҕуттан кыайтарыахха да айылаах болпуруостар кыаллыбаттарын Кондратьев Н. П. критикалаата. Кини болҕомтону тэриллэни үүнэн иһэр эдэр ыччаттарынан бөҕөргөтүүгэ уураҕа этта.

Коммунистар Сивцев Н. Н., Эверстов М. М. хаһаайыстыбаннай боппуруостары быһаарыыга партийнай тэриллэ оруолун өссө үрдэтэр, шефтээх тэриллэлэри кытта үлэни былааннаахтык тэрийэр наадалаабар тохтоотулар.

Суолу тутар, ороҥуөн нуур учаастакка да, лесопунктаа да производствоны сүрүннэн эдэр ыччаттар быһааралларыгар. Ол үрдүнэн иннилэр ортолоругар бикирдиллэн үлэ суоҕуттан партийнай тэриллэ кэмиэ аастыт сылларааҕа хаҥаабатаҕа бинир бөчүүнаах итээс быһыытынан сыаналанна. Маныаха былаанныах үлэни тэрийиэргэ этиллэр киирдилэр.

Партийнай тэриллэ секретарын бинир сыллаах үлэтэ ортонон сыаналанна. Секретарынан **Габышев М. Р.**, секретары солбуйааччынан **Романов Д. А.** быыбарданнылар.

С. НИКИТИН.

ЭППИЭТЭ СУОХ БЫҺЫЫ ЫАР СОДУЛЛАРА

ССКП райкомун бюротугар

Эрилик Эристиин аатынан совхоз салаатта (директор Сергеев С. И., кылаабынай зоотехник Нахсылова Л. С., партком секретара Дмитриев Н. С., профсоюз рабочкомун председателэ Адамов Г. Н.) общественнай сүөһү быйыгы кыстыгар эрдэттэн тэрээһиннээхтик бэлэмнэнии түһүнэн ССКП райкомун бюротун уонна народнай депутаттар ороҥуоннаахтарын Советтарын исполкомун уураахтарын олохха киллэриигэ наадалаах дьаһалларын олохтооботохторун, тэрийэр уонна хонтуруоллуур үлэни молтөөпүттэрин түмүгэр ыстын саҕаланыаҕыттан бу хаһаайыстыбаҕа ыраах сүөһү, ордук саҥа төрүөх, маассабайдык дьүдэйиитэ, көҥдьүөн олуута, үүт ас быһа түһүүтэ таһаарылынна.

Совхоз дирекцията уонна парткома отделениелар управляющайдарыгар, бригадыырдарыгар, сүөһү иитиитин специалистарыгар көрдөбүлү наҥаппыттарын содулугар, общественнай сүөһү кыстыкка кэмигэр ыллыллыбыт курдук буолбутун үөдүннэн, хотоннорбу иитиигэ, эбии аһатыы тэриллибэтэх, фермалар үлэһит илиинэн толору хаачыллыбатахтар.

Сүөһү ордук маассабайдык ырыыта-дьүдэйиитэ, охтон олуута Хадаар отделениетыгар (управляющай Тарасов П. П.) тахыста. Манна балаҕан ыйыгар уонна алтыныыга кубаҕан көрүүттэн-харайыыттан 35 бороскуоннаах, 200-чэкэ ыччат сүөһү хайыы-үйэ үһүө-тэрдүс суортанна. Бу тулуйуллубат итээс хадаардар ыччат сүөһүнү үчүгэйдик өрөмүөннэммэтэх хотоннорго сиэмэн баран балаҕан ыйын 25 күнүгэр диэри эбии аһаппатахтарыттан, ыһыаннан көрбөтохторуттэн-харайбатахтарыттан, ити эппиэтээх кэмиэ отделение управляющайа отгулга сылдьыыбыттан, оттон сүөһү иитиигэр бригадыыр Павлов М. Г. кыстык тэрээһиннэрин нүннэтэ дьарыктамматтаҕыттан, ыһыстаннан кэбиспиттэн тахсыбыттар.

Совхоз Чаҥардааҕы отделениетыгар балаһыанньа иитиэн ордуга суох: 19 кыра сүөһү көҥдьүөнэн олбут, уонунан бороскуоннар тымныйан, аанньа аһатыллыбакка быһа түһэриллибиттэр. Ыччат сүөһүнү кыстыкка көһөрүүнү кыайан тэрийбэппит, чакырдар хастыы да суукаҕа курааннах хаарчахха хаайан улахаҥнык тымныйыыттар, көһөрүү кэмигэр бас-баттах тиэйэн хас да сүөһүнү өлөрбүттэр уонна этэлааттэр. Итинник барытын биллэрэ олоҥор отделение управляющайа Осипов Н. К. сөптөөх дьаһалы ылбатах. Оттон совхоз салаатта, туһааннаах специалистара бу дьыалаҕа эрдэ ороспотохтор, хорошыйу тахсыытын сэрэпэтэхтэр.

Чаҥырга сүөһү кыстыга уоскайыыннан быстаа кубаҕаннык тэриллибит. Эбэ ферматыгар алтыныы ортото заҥыар диэри манныыкка от сиэтиллибэтэх, хотоннго электроуот киллэриллибэтэх, эбии аһылыгы эҥоророго котел үлэлэтиллибэтэх, наада буолар тас үлэһиттэр анамматахтар. Оттон салаата хараҕын далыгар олорор «Маарылчаанньа» 31 ынах ынах нэдиэлэттэн ордук сүтэн, мамманыа, эрдэ уолбуттар, фермаҕа от кэмигэр тиэйиллибэтэх, котел туһаныллыбатах, үлэһиттэр сатаа булуллубатахтар. Итиэннэ охсуулараҕар фермаларга үүт ыаа сиэрэ суох нэмтаабыт, үлэ-хамнас барыта даҕаны сатарыйбыт. Сүөһү иитиитигэр бу быһаарылаах кэмиэ отделение управляющайа эмиэ ханнык эрэ отулга сылдьан эппиэтинэһин устунардыы туттубут.

Хотоҥо отделениетыгар кыстык тэрээһиннэригэр итээстэр эмиэ бааллар.

Уопсайынан, бу совхозка кыстык саҕаланыаҕыттан кыҥаҕан көрүүттэн-харайыыттан 93 ынах сүөһү, ол иһигэр алтыныы бастыы икки декадатыгар 69 борооску көҥдьүөнэ охтубут, оттон саҥа пятилеткаҕа барыта баран Эрилик Эристиин 230 ынах сүөһү, ол иһигэр 196 саҥа төрүөх туһата суох туораабыт.

ССКП райкомун бюрота бу боппуруоһу дьүүллэһэн баран, күнүгүгэ ыйдарга общественнай сүөһү маассабайдык холлуутун-дьүдэйиитин уонна көҥдьүөнэ өлүүтүн таһаарбытын иһин совхоз Уорҕатааҕы бригадатын бригадыырыгар ССКП чилиэнэ Павлов М. Г. кытаанах быыгабары биэрдэ, Хадаар отделениетын управляющайа, ССКП чилиэнэ Тарасов П. П. суһал дьаһаллары ылан сүөһү салгыы быһа түһүүтүн, өлүүтүн таһаарыахпыт суоҕа диэн этиитин сибидиэриньэҕэ ылла. Бюро совхоз директорун, партийнай комитетын суоту күннэргэ эрчиннэх эбии дьаһаллары олохтоон общественнай сүөһү туһата суох өлүүтүн тохтотоллоруоҕар, быһа түһэриллибит сүөһүлэри үүтэйдик көрүү-харайыыны, хатаҕалаан аһатыыны тэрийиллэриигэр, ыстыкка тэрээһиннигэр таһаарыллыбыт бары итээстэри түргэнник туораталларыгар, сүөһү маассабай дьүдэйиитигэр уонна өлүүтүгэр бурыйдаахтары ыолкайдаан административнай уонна партийнай эппиэтинэ тардыларыгар, материальнай ирдэбили оҥороллоругар эбээһинэстэлээтэ.

Ороҥуоннааҕы прокуратураҕа (Васильев В. С.) уонна народнай хонтуруол комитетыгар (Филиппов А. Е.) сатиннэн 5 күнүгэр диэри Эрилик Эристиин аатынан совхозка кыстык бастакы ыйдарыгар сүөһү маассабай дьүдэйиитигэр, өлүүтүгэр бэрэбиэркэни ыытан туһааннах түмүктэри оҥороллоругар сорудахтанна.

Профсоюзнай тэриллэлэргэ

ИҢЭН-ТОҢОН ДЬАРЫКТАММАТТАН

Субуруускай аатынан совхоз хортуоппуйу, өбүруот аһын үүнээрин, түүлээҕи бултаабын, сиилэһутуу, от мэҥкэтин бэлэмнэһии быйылгы быланнарын толордо. Сыл тоҕус ыйыгар былаан үүнүү валовой ыаһыныгы 105,8, государствоҕа туттарыыны 107,8 бырыһыан туолбута. Соловьев отделениетынааҕы профсоюз месткома (председатель В. Н. Брызгаев) производствоны салайыыга, социалистическай куоталаһыыны тэрийиигэ, үлэ дисциплинэтин бөҕөргөтүүгэ үлэни балачча сэргэхсиппит. Ити түһүнэн совхозтаабы профсоюзнай тэриллэ XI конференциятыгар работкома отчуоттуур дакылаатыгар бэлиэтэнэ.

Ол эрээри рабочком месткомнар үлэлэрин көрдөбүлгэ эппиэттээбэтэхтик салайбыт. Отделениелар даҕаны профсоюз местком кара социалистическай куоталаһыыны аатыгар эрэ тэрийбиттэр. Онуоха рабочком өттүттэн хомо оҥоһуллубатах, ирдэбил туруоруллубатах. Бастын үлэһиттэри бириэмиэлэһиигэ анаммыт үп ситэ туһаныллыбатах. Социалистическай куоталаһыы түмүктэрэ производствоҕа быһаччы үлэлиир хас биирдии рабочайга бириэмэтигэр тиэрдиллэн испиттэр. «Аттыбар бинир дэ хаалыылаах суох» диэн ростовчаннар бачыымнара уонна ССКП XXVI съиһигэр уобаластаабы партийнай тэриллэтэн рабочай делегаттар Саха сирин бары үлэһиттэриигэр ыҥырыылара совхозка өссө даҕаны ситэхото киэҥ ойобулу ылыллыктэр. Коллективнай дуогабардар туолан иһиллэрин дьүүллэһии сылга бирдэ ыытыллар. Механизаторлар социалистическай куоталаһыылара сезонтан үлэлэрэ эрэ тэриллэр.

Профсоюз рабочкома уонна месткомнара рабочайдар олоҥор, үлэлиир усулуобуйаларын туспарыынан, кинилэр сылгыларынан тэрийиннэн ыраахтыыллар ситэтэ суох дьарыктаммыттар. Ол түмүгэр сөрөх сирдэрэ үлэ дисциплинэтин мөлтөөһүнэ, үлэҕэ эппиэтинэһэ суох быһыылар, техника күүһүн намыһах кодьүүһэ тахсыбыт общественнай баайга-дуолга хорыстаныыга суох сыһыанаһыы чахчылара таһаарыллыыбыттар.

Совхозка механизаторский кадрдар тиийбэттэр. Ол түмүгэр билигин баар тракторлар уонна автомашиналар үс гыммыттан биирдэрэ эрэ үлэлиир. Сүөһү иитиитин ыараханнык үлэлэриҥ механизациялаһыыҥа билигин даҕаны күүтүүнэлэх үлэ ыытыллыбат. Ол үрдүнэн механизаторский кадрдары бэлэмнэһиигэ соптоох болҕомто уурулуубат.

Ыанар үүт хаачыстыбата мөлтөх, государствоҕа бастакы суортааҕынан 9 арэ бырыһыана туттарыллар. Туорахтаах культуралары үүнэриигэ кэлин сылларга суолта бэриллибэт буолла. Капитальный тутуу сыллааҕы былана баара-суоҕа 26 бырыһыан толорулуннуор.

Конференция делегаттара үлэҕэ-хамнаска баар итээстэри ити курдук киэҥнэн арыйан туран, общестаснай сүөһү быйылгы кыстыгын тэрээһиннигэр тохтоотулар. Кинилэр пятилетка бастакы сылын итиэннэ быйылгы кыстык быланнарын үлэ бары көрүнэриигэр толоррго, аҕаан-суоттаан үлэлииргэ, бары үлэлэргэ хаачыстыбаннай көрдөрүүлэри туспараарга, общественнай сүөһүгэ соротуолкаламмыт дорохчой уонна сүмэҥнинээх аҺылыктары дьиҥ хаһаайыннары сыһыанаһан, кэмчилээн ороскуоттааһыныгы сүрүн болҕомтону уураҕа этиллэр.

Профсоюз рабочкомун конференциятыгар народнай депутаттар ороҥуоннааҕы Советтарын исполкомун председателэ **М. Е. Пермяков** кытыныы ылла уонна иннинэ соруктарга киэҥник тохтоон тыл этта.

Рабочком иннин сыллаах үлэтэ ортонон сыаналанна. Профсоюз рабочай комитетын саҥа састааба 9 киһиттэн быыбарданна. Кини председателэ эмиэ **Ульяна Николаевна Атласова** талыллыннылар.

Тыа хаһаайыстыбатын үлэһиттэрин профсоюзун ороҥуоннааҕы тэриллэтин XI конференциятыгар 18 делегат быыбарданна.

М. РОМАНОВА.

Эдэр саас аалай уоттаах сулуһа

Ленинскэй комсомол төрүттэммитэ 63 сыла туолуутугар

Биэрбит тылларыгар турдулар

«Сельхозтехника» холбоһук «Айан» комсомольскай-ыччат коллективын механизатордара уоя биирис пятилеткэ бастакы сылын тоҕус ыйын түмүгүнэн 14518 тонна араас таһаҕаны таһан былааннарын лаппа куоҕараан, биэрбит тылларын чиэстээхтик толордулар.

«Айан» комсомольскай-ыччат коллектив быйыл тохсунньуга тэриллибитэ. Манна бригэдьиэрдиэн комсомолец Степан Брыз-гаев, группкомсорунан эдэр коммунист Василий Митин, профгруппорунан үлэлэспиттэр.

Сыл үһүс кварталын түмүгүнэн бастыҥ шофер Петр Кардашевскай социалистическай куоталаһыыга холбоһук үрдүнэн бастаан тахыста. Соторутааҕыта киниэхэ биирдэ үлэлиир табаарыстара ороҕуоннаах профсоюзнай конференцияҕа делегатынан таллылар.

Л. АРТЕМЬЕВА,
комсомольскай тэрилтэ секретара.

ФЕРМА СТАРШАЙА

Мугудай орто оскуоланы бүтүн кылааһынаан производствоҕа үлэлии тахсар бачыым сылтан сыл ахсын салҕаан баран иһэр.

1979 сыллааахха бу оскуоланы бүтэрэн, ситиһиилиэ хотуу аттестатын ылан комсомольскай путевкаанан производствоҕа тахсыбыт оҕолор ортолоругар Света Пермякова эмиэ баара. Совхоз салалтата Светаны Уу Оҕустаах «Кэскил» комсомольскай-ыччат фермэтигэр ыанньыксытынан ыыппыта. Ол кэмтэн ыла Света бэйэтин үүнү суобастаах үлэтиэн, ферма старшайыгар тиийэ үүнэн, ыанньыксыт үлэтин барыы ыыпыгын-чымыгын сиһилии биллэ.

Света салайар сэттэ ыанньыксыттаах коллектива X пятилеткэтааҕы былаанын болдьоҕун быдан иннинэ толорбута. Саха пятилеткэ бастакы сылын былаанын коллектив эмиэ толорон иһэр.

Ферма старшайа туох бэйэтэ балаҕан ыйыгар валовойунан 47 центнер, оттон бир фуражнай ыанахтан 276 килограмм үүтү ыан сорудаҕын ыраҕынан куоһарбыта. Саҥа ыйыгы түөрт ыйга иилии хас биирдии фуражнай ыанаҕыттан 1000 кг ыыр эбэҥэтэлистибэлэҕэйин 275 килограммнан аһарда.

Света туспаах үлэтин таһынан иэйилиэх общественнай эйэлээх активнайдык кыттар, уус-уран самодеятельноска үчүгэй үөрүүнү ыытыбыт ыллыктыанан ордук биллэр. 1979 сыллтан Мугудайдаабы Культура дьиэтин «Айан» агитбригадатын чилиэнэ.

Производствоҕа үрдүк көрдөрүүлэрин, общественнай олохха активнай кыттыытын иһин комсомолка ЫБСЛКС уобаластаабы комитетын Бочуотунай Грамотатынан, хас да төгүллүөн комсомол райкомун, совхоз салалтатын грамоталарынан наҕараадаламмыта. 1980 сыллаахха кини ЫБСЛКС Киин Комитетын «Пятилетка эдэр гвардеецтара» знагын ылар чиэстээмиттэ.

Ленинскэй комсомол төрүттэммит күнүн аҕай иннинэ бастыҥ комсомолка ССКП чилиэнигэр кандидатынан ылылынна.

И. НИКОЛАЕВ,
Карл Маркс аатынан совхоз комсомольскай комитетын секретара.

„Туругур, Эйэ, Эйэ, Эйэ!

Культура үлэһиттэрин комсомольскай тэриллэтин уоскай мунньаҕар ССКП КК Политбюротун чилиэна, ССРС Атын дойдуларыгар дьыалаларын министрэ А. А. Громыко «Планета эйэлээх кэскилин көмүскүө, бүт!» диэн ХНТ Генеральнай Ассамблеятын XXXVI сессиятыгар этиитин аҕыйы сүгүн болҕомтолоох тук истиллиэ. Итэ этиини ойоон сэттэ киһи тыл эттэ.

Мунньах нейтроннай сэриилэр сэбин оҥоруулуу бобор туһунан ХНТ Генеральнай Ассамблеятын Декларациятын бир санаанан өйөөтө уонна АХШ итиэннэ НАТО сэриилэн ирдэгиэр политикаларын, абаран-саталаан туран, сэмэлэтэ. Кини кыттыылаахтара ороҕуон комсомолецтарыгар, ыччаттарыгар мааныы ыҥырыыны ыыппыылар:

«ХНТ Генеральнай Ассамблеятын XXXVI сессиятын нейтроннай сэриилэр сэбин оҥоруулуу бобор туһунан Декларациятын баһыгы истиэхпит уонна өйүүбүт, АХШ уонна НАТО хара дьайдаах политикаларын бырачыастыыр прогрессивнай күүһүнаймах куоластыын холбуубут. Планета үрдүнэн Эйэ туругурарын туһугар бэйэбит түс кылаабытык киллэриэҕиҥ. Онно бастакы хардыыбыт бир күнүнэх хамнаспытын Эйэ фондугар биэриэҕиҥ!»

БИҺИГИ „СПУТНИКПЫТ“

Сибээс узелыгар үс комсомольскай-ыччат коллектив баар. Олортон ордук үчүгэй үлэлээбиэн биһиги «Спутник» диэн 11 чилиэнэлээх почтальоннарбыт коллектива буолар.

Бу коллектив биэс үлэһиттэ коммунистическай үлэ ударнигын аатын сүгэр. Старшайыкан ыччат наставника Варвара Дмитриевна Барашкова үлэлиир. Комсомолкалар Наталья Дьяконова, Зоя Колесова былааннарын өрүү аһары толороллор. Бастыҥнарбыт ортолоругар оператордар Наталья Семенова, Анна Тимофеева баалларын. Иккис сылларын үлэлии сылдьар Татьяна Федорова уонна Парасковья Дьячковская аҕа саастаах табаарыстаргыттан эмиэ хаалсыбаттар.

Биһиги ороҕуон комсомольскай-ыччат коллективтарын социалистическай куоталаһыыларын сыл ахтардааҕы түмүгүнэн үһүс миэстэҕэ тахсан комсомол райкомун Бочуотунай грамотатынан наҕараадаламмыыбыт. Тоҕус ый түмүгүнэн былааммытын 125,5 бырыһыан толорбуппут.

Коллектив чилиэннэрэ общественнай үлэлэргэ эмиэ активнайдык кытталлар, бары комсомолецтар политиколаҕа үөрэнэллэр.

Биһиги комсомол XIX съиэйин өссө үрдүк производственнай көрдөрүүлэрдээх кэрсэргэ сорудаһабыт.

Л. ЕФИМОВА,
группкомсорг.

Снимокка: старшай В. Д. Барашкова (уҥа) почтальоннарга суба-ама биэрэр.

П. Оконешников фотота.

УОЛАТТАР УОННА БЫРГЫТТАР! БИЛИИНИ-КОРУУНУ, КУЛЬТУРАҺЫ ПРОФЕССИОНАЛЬНАЙ МААСТАРЫСТЫБАНЫ ДЬАНЫАРДААХТЫК БАҺЫЛААҢ!

КОММУНИЗМ ИҺИН СОЦИАЛЬНАЙ ОХСУҺААЧЧЫЛАРЫНАН БУОЛУҢ!

(ССКП КК Октябрдааҕы Ыҥырыыларыттан).

ҮЛЭНИ-ХАМНАҺЫ СИҺИЛИИ ЫРЫТЫҺЫЫ

ХАДААР. Маннааҕы цеховой комсомольскай тэриллэ учуотуттар 60 комсомолец турар. Хонуу, ферма тутаах үлэлэригэр төһүү нүүһүнэн киниэхэ туоналлар. Үлэҕэ үтүө сыһыан, үрдүк ситиһиҥ холобурун көрдөрөр «ЫБСЛКС 60 сыла» комсомольскайыччат фермэ коллектива мэччирэҥ сайыгы ыйдарыгар хас биирдии фуражнай ыанахтан 1509-туу кг үрүн илгэни ыыр сорудахтааҕын 123-түү кг аһарда. Кыстыкка киирии эмиэттээх кэмигэр үүт мамын таҥнары түһэрбит иһин охсуһууну республикаҕа көҕүлэччилэриэн эмиэ киниэхэ буоллулар. Бэриллибит тыл чиэстээхтик толорулунна. Бастыҥ ыанньыксыт Наталья Кононова республикаҕа ыытыллар «Үрүҥ илгэ гвардеецтара» күрэхтэһиҥ мунньаҕа күөнүгэр иһэр. Маныаха барытыгар олохтоох комсомольскай тэриллэ көҕүлүүр, тэрийэр, хонтуруоллуур оруола ыраата суох суолталаах.

Соторутааҕыта буолан ааспыт отчуоттуур-быыбардыыр мунньаҕа тыл эппит 12 киһи итиннэ тоҕоолоон бэлиэтээтилэр. Ол эрдэҕэ үлэ билигин даҕаны көрдөбүлгэ сиэдэх эппиэттэҕэбэт сиэрдээх критикаҕа тардылынна. Совхоз комсомольскай тэриллэтин секретара А. Кузьмина бэйэтин этиитигэр ыччаттары комсомолга үүнэрин, комсомольскай мунньаҕардыытыы боппуруостарыгар тохтоото. Комсомолецтар полит-үөрэхтээ сыһыаннара мэлтэх, сорох комсомолецтар общественнай олохха активностара намыһах. Ол туһунан В. Григорьева, П. Петрова, И. В. Софронова эттилэр. Олохтоох партийнай тэриллэ секретара В. Ф. Посельскай ыччаттары олохсуйуу боппуруостарыгар тохтоото.

Комсомольскай тэриллэ секретарынан эдэр коммунист Вера Павлова талылынна.

Н. МАТВЕЕВА.

х х х

Отчуоттуур-быыбардыыр мунньахтар итиннэ Мугудай, Бахсы, Сылаг, Хатылы орто оскуолаларын, 13 №-дээх СПТУ, типография, сибээс узелын, тутуу учаастагын, эт-үүт комбинатын, ороҕуоннаах киин больницаны, олох-дьаһах комбинатын уонна промкомбинат комсомольскай тэриллэлэригэр ыытылыннылар. Үүнэ тэриллэлэргэ секретардар хаттаан талылыннылар. Промкомбинаттааҕы, «Якутколхозстрой» ТМУ-ны комсомольскай тэриллэлэргэ секретардарынан ССКП чилиэнигэр кандидаттар П. Винокуров, В. Слепцов быыбарданнылар. Тутуу учаастагын, типография, киин больницаны комсомолецтара бэйэлэрин секретардарынан М. Свинобоеваны, А. Шеломованы, А. Рожинаны бир санаанан таллылар.

КОМСОМОЛЬСКАЙ СЕКРЕТАРЬ

Киниэхэ бастаан киин больницаны комсомольскай тэриллэтин комитетын чилиэнинэн талбыттара. Икки сылынан Евдокия Березкинаны комсомолецтар бэйэлэрин салайааччыларынан — комсомольскай тэриллэ секретарынан быыбардаабыттара. Үс сыл устата кини атыттары түмэр, көҕүлүүр. Итиэннэ комсомольскай тэриллэ үлэтэ биллэрдик тубуста.

Секретарь улахан болҕомтоҕун хас биирдии комсомолец олохха активнай позициялаах буолуутун ситиһиигэ уурар. Ыытыллар тематическай бизнэрдэр, субуотуньуктар, уопсай мунньахтар хас биирдии комсомолецка чугас, кини эрдэ-иһэр боппуруоһун таарыйар буолаллырыгар кыһанар. Ол да иһин кини больницаны комсомолецтара ороҕуонтан ыытыллар дьаһалларга кыттыылара ордук тэрээһиниэх. ЫБСЛКС райкома Субуруускай аатынан совхоз Хатылытааҕы отделениетыгар тэрийбит комсомольскай субуотуньуутар сүрүннүүр күүһүнэн киниэхэ буолбуттара. Оттон «Чуранны» совхоз Арылаахтааҕы отделениетыгар от үлэтигэр ударнай комсомольскай звено үлэлии тахсар буолбутугар кини командирынан Евдокия Березкина талыллыбыта эмиэ түбэспиччэ буолбатаҕа. Комсомол ороҕуоннаах комитета секретарь тэрийэр дьоҕуругар, үлэҕэ үтүө суобастаах сыһыаныгар толору эрэммита.

Иккиэн союзнай үлэ эмиэ балайда туспарылынна: комсомолецтар ваностарын кэмигэр толоон иһиилэрэ, тирэҕэ турар боппуруостарга комсомольскай мунньахтар ыҥырыллыылара маннаабы комсомольскай тэриллэ үтүө үгэһиннэн буолла.

Киин больницаны комсомольскай тэриллэтин соторутааҕыта буолбут отчуоттуур-быыбардыыр мунньаҕар секретарь аадырыһыгар элбэх үчүгэй ыллар этиилиннилэр. Олохтоох партийнай тэриллэ секретара М. И. Ермолова бэйэтин этиитигэр Евдокия Березкина салалтатынан коллективка комсомольскай үлэ далааһына кэҥэбитин, ордук үтүө өрүттэҕэх буолбутун бэлиэтээтэ.

Комсомольскай секретарга партийнай тэриллэ, ЫБСЛКС райкомун Бочуотунай грамоталара туттарылыннылар.

А. ДЬЯЧКОВСКАЙ,
ЫБСЛКС райкомун тэрийэр отделын сэбиэдиссэйэ.

Снимокка: Евдокия Березкина.

СОНУННАР

Месячник сабаланна

Бу күннэргэ тыа хаһаайыстыбатын произ. водственнай управлениетын уонна кини библиотека үлэһиттэрин көҕүлэһиннэринэн «Тыа хаһаайыстыбатын өрө көтөҕүү — биһиги соруйуу, норуот бүттүүн дьыалата» диэн девизтээх ороҥуонна тыа хаһаайыстыбатын литературатыгар анал. лаах кинигэ месячника ыытылла турар.

Месячник алтыннары 15 күнүгэр кини библиотека аҕаар саалатыгар библиотечнай система директора В. С. Шеломова баспадатинэн саҕаланна.

Ити кэнниттэн ороҥуон тыатын хаһаайыстыбатын үлэһиттэрэ уон биирис литературнай бастакы сылын хайдах түмүктээн эрэллэрин туһунан тыа хаһаайыстыбатын производственнай управлениетын кылаабынай зоотехника П. И. Иннокентьев тыл этэ.

«Партия аграрнай политиката олохха киллэриллэр» диэн темаҕа тыа хаһаайыстыбатыгар түһаннаах саҥа тахсыбыт литературалар библиограф Д. А. Картузова-ырытта.

М. КАЛАЧЕВА.

Хоһоон ыһыаҕа

Соторутааҕыта ороҥуон кинигэ аҕаарчыларга эдэр поэтесса Наталья Харламьева-ны кытта көрүстүлэр.

Кини бастаны кинигэтэ — «Аэродром» 1976 сылааҕа бэчээттэммитэ. Онтон ыла Н. Козловскай ыалбаанынан нууччалыы сылыгар «Ночной полет», быйыл «Дьол сибиитэ» диэн кинигэлэрэ бэчээттэнэн аҕаарчылар кэпсэппиллэрин ыллылар. Поэтесса Н. Харламьева соторутааҕыта СССР Суруйааччыларын союзуун чилиэнигэр рекомендацыаланна.

Көрсүһүүгэ поэтесса бэйэтин олоҕун, айар үлэтин туһунан кэпсээтэ, аҕаарчылар үгүс ыйытыыларыгар эппиэттээтэ, саҥа хоһоонноруттан ахта.

Т. КАРПОВА.

Уолаттарбыт сатыһыллэрэ

Алтыннары 16—17—18 күннэригэр Якутскайга уолаттарга көҥүл туттууга биирдиилээн бастыыр кинн Бүтүн Союзтааҕы турнир ыытылынна.

Ордук алтах дьоҕурдаах спортсменнары Мэҥэ-Хаҥалас, Уус-Алдан уонна биһиги ороҥуоммут киллэрбиттэр.

Биһиги уолаттарбыт бу тутуһуга тахсыылаахтык тустубуттарын бэлиитэххэ сөп. Уус-Алдан уонна Мэҥэ-Хаҥалас ороҥуоннарыттан биирдии спортсмен чемпионнаатылар, иккилии бөдөс үһүс миэстэҕэ тигистилэр. Бэйгинтэн Яша Филиппов (52 кг) чемпионнаата. Бу ыйаанынгы иккис миэстэҕэ эмиэ Чурапчыттан Аполлон Федоров таҕыста. Кинилэр РСФСР уолаттарга чемпиона Мэҥэ-Хаҥалас представителя Ваншены кэнниларыгар хааллардылар. Оттон А. Павловпыт (48 кг) иккис, А. Уларовпыт (48 кг) үһүс миэстэлэри ылылар.

Яша Филиппов ити сатыһыннаан республика сүүмэрдэммит хамаандатыгар киллэриллиннэ. Кини билигин «Урожай» спортивнай общество олимпийскай резервэлэри сүүмэрдиир турнирыгар кытта Кемерово куораттан бараары эрчиллэр.

Н. КАРДАШЕВСКАЙ,
тренер.

ЯДЕРНАЙ ӨЛҮҮНҮ БОПСУОХХА

Комментатор колонкалара

«Ядернай иннитиринэ — суох!», «Европаҕа американскай ракеталарга миэстэ суох!», «Ядернай ракеталар оноуларыгар үлэни уонна эйэни!», «Ядернай өлүүнү бопсуохха!» — итинник лозуннар анныларынан, ХНТ Генеральнай ассамблеятын сэбилэнкинин эйэлэнигэ анаалаах сессиятын уонна Эйэ Бүтүн аан дойдутааҕы Советын быйаарыыларынан. Сэбилэнкинин эйэр иһин үлэлэйии бүтүн аан дойдутааҕы нэдиэлэтэ ыытылла турар. Советскай эйэлээх көҥүлэйиннэри эйүүллэрин биллэрээри, АХШ уонна НАТО (Арҕаа Европаҕа саҥа американскай ядернай ракеталары тарҕатан туруорар былааннарын утары, АХШ конвейердарыттан уоданыннаах нейтроннай сэрии сэбин оҥорон таһаарыыны утары соруннуулаах бырачыастарын этэриэ аҥардас алтыннары 24—25 күннэригэр Лондон, Рим, Париж уонна атын куораттар уулуссаларыгар молуйуон аҥаарыттан ордук кини таҕыста.

«Сэриигэ дьулуһар күүстэр, бас-кос капиталистическай державалар салайар эргиэтэлэрэ, баныыбанай-промышленнай комплекс тоно да сабыдыалламмыттарын иһин, норуоттар кинилэр буруйу оҥорор былааннарын тоҕор кыахтаахтар», — диэтэ Лондонтан буолбут 250 тыһыынча киһилээх эйэ диэки буолаачылар кэнниэ сылларга оннооҕу саамай бөдөҥ митиниэрэгэр тыл этэриэгэр Британия сэриини утары хамсаһыныы ветерана Ф. Бровуэй. Британскай арыылларга сэриини утары ый-сааа дохсуннук үүнүүтүн туһунан территорияларыгар дойду кэнилиэннэйэтин биэс тыһыыт үһэ олорор 160-тан тахса муниципалитеттар бэйэлэрин куораттарын ядернай сэрии сэбэ суох зонаҕа биллэрбит чахчылара даҕаны буолуон сөп. ГФР столицатыгар адъас соторутааҕыта сэрии кэнниваҕы кэмнэ саамай бөдөҥ, 300 тыһыынча киһилээх манифестация буолан аста. Кини ыытыылаахтара дойдуну Пентагон ракетнай-ядернай плацдармыгар кубулутар былааннары бырачыастаатылар.

Арҕаа Европа общественнойун уордайыытын АХШ президенэ Рейган Европа иитин иһинэн «хаарчахтаммыт» ядернай сэрии буолара сөбүн, оттон Холбоһуктаах Штаттар бэйэлэрэ оно таарыйтарбакка хаалыахтаах тарын туһунан соторутааҕыта оҥорбут сайабылыанньата толе тарта. «Биһиги Вашингтон аан дойдутааҕы стратегическай скартыбаларынан, ядернай сэрии сабыгар солуон тутуллубуттарынан буолуохпутун баҕарбыппыт», — диэн суруйда бу күннэргэ Арҕаа Европа бэчээтэ. «Рейган эрэнизрэр эйэтэ биһиги уһуктубат уһун уутка утуйуубутуван буолуоҕун сөп», — диэн ыйда Арҕаа Германия хаһыата «Унзере Цайт». Арҕаа Европаҕа сэриини утары хамсаһыы модуннук тэлэбүтүгэ ыйан туран, АХШ администрацията политиканы Арҕаа Европа общественнойун ойун-санаатын учуоттаан ыытарыгар бэлдиэтэр американскай «Вашингтон пост» ыҥырда.

Ол эрдэҕэ барытыттан сылыгтаатахха, официальный Вашингтон итинник сүбэлэри истэр санаата суох. Тотторуттун, кини бэйэтин НАТО-нан куомунньаахтарыгар ыгаанынын күүһүрдэр, кинилэр бэйэлэрин территорияларыгар 600 «Першинг-2» американскай ракеталары уонна кынаттаах ракеталары тарҕатан туруоралларын модьуйар. Арҕаа Европа норуоттара ити ыныгыктаах суоһаанны утары охсуһуута күүстэрин-күдэхтэрин абаллэрэ оччоҥо ордук наадалаах. «Ядернай өлүүнү бопсуохха!» диэн модун ыҥырыы Европа континентын үрдүгүн уонна кини тас оттугэр улам ордук ыыргнэрдэхтик дуораһыйар.

В. СЕРОВ.
ССТА корыттаччыта.

«Үрүҥ көмүс струна» диэн аттаах туслэрдэр ансамблдара Исковскай уобаласка бэрт ордоокуттан биллэр.

Сиэмокка: туслэрдэр ансамблдара.

ССТА фотохрониката.

СЫҺЫАНЫ ТУПСАРЫАХХА

Эрилик Эристиин аатынан совхоз сыл ахсын 1200 гектарга туорахтаах культуралары ыһар. Күһүнүн онтон ангарын кэриэ хомуллар. Ити биричиинэтинэн ыһыыга суолта бэриллибэтэ, үүнүүнү көрүү-харайыы молтоҕо буолаллар. Быйыл 1200 гектарга бурдук ыһыллыбыттан 700 гектара үүммэтэҕинэн оттуу хомулунна.

Совхозка комбайн үлэлиригэр табыгастаах биир да баһына суох. Сорох баһыналарга тараайын көтүмэхтик ыыллыбыт. Суха суолы кэсто сытар буолан, бурдукпут сирэ хортуоппуй бирэдэтигэр майгынныыр. Ол иһин комбайннар ыаанан хаампаттар, алдьаналлара үгүс. Ордук К. Н. Пестерев комбайна алдьанан күттүүннэҕэ номолэлэтэ. Комбайнердар, сиппиэс чаас суох буолан, ыксаан биир бүүс-бүтүн комбайны чаастарын тоноон өрөмүүннэннилэр.

Холтоҕо Тааттатыгар 50 гектар үүнүүтэ хомуллубута. Ол эрдэҕэ бүтэйэ суулла турар буолан үксүн сылгы, ынах суоһу үлэтү тэпсэн быһаннаах үүнүү ыллыбата. Манна харабылынан үлэлиир

Н. М. Протодьяковов баһыналарын бастакыттан корбөтөх. Төгүрүччэтэх, Уолан баһыналарыгар харабылынан Д. П. Матвеевы анаабыттар да, ат буолан биэрбэтэхтэр, онон кини баһыналарын иккиардыларыгар 15 км төттөрү-таары сатыы хаамарга күһаллыбыта. Бэйэтэ биллиэриҥэн, бириэмэ устата баһыналарын корботох. Ол түмүгэр үүнэн эрэр бурдугу сүөһү снэбит уонна ылдьа тэпсибит. Дьиҥэ, былырыын саҥа остуолба бүтэйиннэн эргитиллибит баһыналарыы ааннарын эрэ да үүнү тэйдэн коро сылдьыбыт буоллар, сүөһү киириэ суох этэ.

Оттон Р. М. Климов харабылдыыр Тылбыылаах биэс баһынатыгар сүөһү киирбэтэх, онон үүмүт быйанга да албэх. Тэнгиэн көрүг: Тылбыылаах баһыналарыттан гектартан 20-лии центнер бурдугу ылбыт эбит буоллахпытына, Д. П. Матвеев корор баһыналарыттан, быйа холуйан, гектартан центнер ангардыгын хомуйдубут.

Бу күһүн Тылбыылаахтан Үргүлдьу Үрдэ диэн 209 гектардаах сиргэ тиийбиппитигэр 6.7 атыыр үөрэ дорооболоҕордуу тонхолдьуйа көрсүбүттэр. Бу баһына харабыла П. П. Софронов үлэтин таах бырааҥын Якутскайга күүлэйдии кэпсибит этэ. Онон сылгылар барахсаттар коҥул кэччүйэ, талбыттарынан дьаарбайа сылдьаллара.

Түмүктээн эттэххэ, үүнүүнү баһыналарбытын дьиҥнээхтик харабылларбат, корбот-истибэт буолламмыт ылбаппыт.

Совхоз сири оҥорооччуларга саас паардаа. ҺЫН, күһүн хадьымалы хорутуу былааннарын сыл ахсын толорботтор, баһынаҕа сөп буолар кэмэйиэн органическай уобурдуулары киллэрбэттэр, сири таҥастаайыы хаачыстыбатыгар суолта биэрбэттэр. Былааннаах үүнүү ыыйан ылыллыбатын биир бириҥчиэгэ ити.

Онон иннинэ сиргэ сыһыаны тосту тупсарарбыт, туорахтаах культуралартан туруктаах үүнүүнү ылыыга механизаторлар ортолоругар туһаннаах специалистэр үлэни утумнаахтык ыытыллара, ирдэбилин күүскэ туруоруллара наада.

Т. СОКОЛЬНИКОВ.
«СО» общ. корр.

Редактор А. Е. ЧИЧИГИНАРОВ.

Райсовет исполкомун аппарата, профсоюз месткома, районо бухгалтердар Кондратьева Анисия Семеновнаҕа уонна Романов Иннокентий Иннокентьевичка кишилэр таптыыр ийэлэрэ

КОНДРАТЬЕВА ИРИНА НИКОЛАЕВНА

олбүтүнэн дириҥ кутурҕаннарын тиэрдиллэр.

Таптыыр ийэбит, эбэбит, аймахпыт

КОНДРАТЬЕВА ИРИНА НИКОЛАЕВНА

уһун ыарахан ыарыыттан олбүтүн, дириҥник курутуйан туран, иннитиэрэбит.

Оҕолоро, сиэннэрэ, хос сиэннэрэ, кийиттэрэ, күтүөттэрэ, аймахтара.

Болтоноотоохо партийнай тэрилтэ биэрота, сельсовет исполкома, совхоз отделениетын салалтата, ССКП чилиэнэ, үлэ ветерана

ЕФРЕМОВ ДМИТРИЙ НИКОЛАЕВИЧ

уһун ыарахан ыарыыттан олбүтүнэн сибээстээн бокуонньук кэргэттэриэ, аймахтарыгар кутурҕаннарын тиэрдэллэр.

Таптыыр кэргэним, аҕабыт, эбэбит, убайбыт, быраатыбыт

ЕФРЕМОВ ДМИТРИЙ НИКОЛАЕВИЧ

ыарахаттыык ыалдьан олбүтүн, дириҥник курутуйан туран, бары биһэр дьонугар иннитиэрэбит.

Кэргэнэ, оҕолоро, сиэннэрэ, балта, быраат-ра, убайдара, кийиттэрэ, күтүөттэрэ.

Таптыыр аҕам, эбэбит, аймахпыт, колхозунай тутуу ветерана

СЕДАЛИЩЕВ НИКОЛАЙ НИКОЛАЕВИЧ

уһун ыарахан ыарыыттан олбүтүн бокуонньук табаарыстарыгар, курутуйан туран, биллэрэбит.

Уолаа, сиэннэрэ, аймахтара.

БИҺИГИ АДЫРЫСПЫТ: почтовай индекс 678700. Чурапчы с., Карл Маркс уул., 12, ТЕЛЕФОННАРБЫТ: редактор—21-395, отделлар—21-485 уонна 21-505.

«Саҥа олох» («Новая жизнь») — аҕатан Чурапчинскэй райком КПСС и районнаго Совета народнай депутатов Якутской АССР.

Индекс 54907 Газета выходит по вторникам, четвергам и субботам на якутском языке. Объем 1 печ. лист. ЧУРАПЧИНСКАЯ РАЙОННАЯ ТИПОГРАФИЯ № ЗАКАЗА 129. п. Чурапча, ул. Карла Маркса 12. Тираж 3169.